

БЕЗПРИСТРАСТИЯ

НЕ на наркотиците, всички заедно!

ОБЛАСТЕН СЪВЕТ ПО НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА

ПРЕВАНТИВНО-ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР

Брой 02 година 03

Септември 2009 г., Сливен

На всички ученици, учители, родители и специалисти в областта на образованието - успешна нова учебна година!
Бъдете здрави и на добър час!

Конкурс
Превантивно-информационен център – Сливен продължава кампанията за набиране на ученици-репортери и фоторепортери.

За целта всички желаещи трябва да запишат интервю или да направят снимки на тема „Превенция на наркоманиите“ с подтеми: „Вредата от употребата на наркотици“, „Вредата от алкохола“, „Тютюнопушенето – рисково поведение“. Изберете подтема, запишете мнението на хора от различни възрасти и обобщете впечатленията си. Или снимайте явления от живота, свързани с темата. Представените материали ще бъдат публикувани във вестник „Безпристрастия“ и уеб сайта на ПИЦ – Сливен.

Станете наши репортери и участвайте в борбата срещу употребата на психотропни вещества!

Инициативата има постоянен характер, но очакваме вашите материали в края на всеки месец.

Резултати от конкурса “Живей истински в свят без наркотици!”, под мотото на кампанията “Най-дългото послание”

КОЛАЖ: VIII – XII клас

Първо място: не се присъжда

Второ място: IX клас – колектив - I COU „Хаджи Мина Пашов“;

Трето място: не се присъжда

V – VII клас

Първо място: не се присъжда

Второ място:- Донка Н. Николова – VIII клас – COU „Г. С. Раковски“, гр. Котел.

Трето място:- Стефания Ст. Петрова – V-VI клас – COU „Г. С. Раковски“, гр. Котел

ФОТОКОЛАЖ: VIII – XII клас

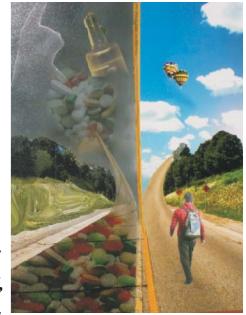
Първо място: - Исаил Идраз - IX-VI клас, ХГ „Дамян Дамянов“ – Сливен

Второ място: Ренета Минкова - IX-VI клас, ХГ

Трето място: Иван Красимиров Чуков, IX-VI клас, ХГ

Иван Красимиров

Чуков
IX-VI клас, ХГ „Дамян
Дамянов“ – Сливен

Автор:

Исаил Идраз,
ХГ „Д. Дамянов“ – Сливен

Автор:
Пламена Ботушева

Хуманитарна гимназия

ЛИТЕРАТУРНИ ПРОИЗВЕДЕНИЯ: VIII – XII клас

Първо място: „Дневникът – изповедта на един ангел“ - разказ,
Деница Кузева – XI клас, ПМГ „Д. Чинтулов“, Сливен

Второ място: „Не искам“ – стих., Иван Чуков, IX-VI клас, ХГ „Дамян
Дамянов“ – Сливен

Трето място: за есе - Стефан Василев, IX-VI клас, ХГ „Дамян Дамянов“
– Сливен ; Диана Василева, IX-VI клас, ХГ „Дамян Дамянов“ – Сливен

V – VII клас

Първо място: не се присъжда

Второ място: Велияна Недева – V-VI клас, XII ОУ „Елисавета Багряна“
– Сливен

Трето място: Яна Андонова – VI-VII клас, COU „Г. С. Раковски“, гр. Котел

Училища, които до момента са участвали в кампанията „Кодекс против употребата на алкохол“:

ОУ „Н. Геров“ – с. Гавраилово ГПЗЕ „Захари Стоянов“
– Сливен, Хуманитарна гимназия „Д. Дамянов“ –
Сливен

Материалите от кампанията ще бъдат публикувани в следващия брой на вестника.

Какво кара младите хора да посегнат към наркотиците?

- Компанията и средата, в която се движат, желанието да бъдат като другите, любопитството, скучата, еднообразното ежедневие, чувството, че никой не ги разбира, желанието да избягат от проблемите....

А е толкова просто - всичко зависи от нас самите! Ето само **НЯКОЛКО ПРИЧИНИ, ЗА ДА КАЖЕМ „НЕ!“ НА НАРКОТИЦИТЕ:**

- ако искаш собствения ти живот да ти принадлежи, да го чувстваш и контролираш;
- ако искаш да си здрав;
- ако искаш да си силен и волеви;
- ако искаш да имаш истински приятели;
- ако искаш да си отговорен човек;
- ако искаш, докато си жив, да живееш пълноценно;
- ако искаш да се радваш на всеки лъч светлина;
- ако цениши любовта на семейството и близките си;
- ако искаш да имаш перспективи за бъдещето...

Вече е почти невъзможно да се предпазим от контакт със засегнати групи - днес почти всеки е влизал в досег с един или друг наркотик и даже и т.нар. "безрисково поведение" не е застраховка. **Знанието, ефективният самоконтрол и добронамереното въздействие** са най-ефективните оръжия против наркотиците. Борбата с този проблем вече не е само на институциите, а на всички нас. Помислете!

НОВО! НОВО! НОВО!

Посетете уеб сайта на ПИЦ-Сливен :
<http://www.pits.sliven.net/>

УЧАСТВАЙ В НАЙ-
ДЪЛГОТО ПОСЛАНИЕ

стр. 3 ГОСТУВА НИ
ОУ „Н. Геров“ с. Гавраилово

на стр.2
ПОЛЕЗНО Е ДА ЗНАЕТЕ:
Марихуаната – по-опасна
от цигарите

СПОДЕЛЕТЕ С НАС
НА Е-MAIL: pits_sliven@abv.bg
на стр.4

ЛИЧНО ТВОРЧЕСТВО
стр. 4

Община Сливен
тел.: 044/ 611 100

ИЗДАВА ПРЕВАНТИВНО-ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР - Сливен тел.: 044/ 66 23 58

ПРИНТ-КОРЕКТ
ПОЛИГРАФИЧЕСКА И ИЗДАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ
тел./факс: 044/ 62 38 73

Марихуаната - по-опасна от цигарите

Материалите са от изследвания и анализи на Европейски център за изследване на наркотиците и наркоманиите

По приблизителни оценки над 70 млн. европейци, което е над една пета от всички хора на възраст между 15 и 64 години (вж. таблица за обзор на данните), са употребили канабис поне веднъж (разпространение на употребата някога през живота). Макар и да съществуват значителни разлики между държавите, като националните стойности варират от 2 % до 37 %, половината от държавите съобщават за стойности в диапазона 11–22 %.

Разпространение на употребата на канабис сред общото население — обзор на данните

Възрастова група	Времеви период на употреба		
	Някога през живота	Изминалата година	Изминалния месец
15–64 години	Изчислен брой употребляващи в Европа	71,5 млн.	23 млн.
	Средна стойност за Европа	21,8 %	6,8 %
	Диапазон	1,7–36,5 %	0,8–11,2 %
	Държави с най-ниско разпространение	Румъния (1,7 %), Малта (3,5 %), България (4,4 %), Кипър (6,6 %)	Малта (0,8 %), България (1,5 %), Гърция (1,7 %), Швеция (2,0)
	Държави с най-високо разпространение	Дания (36,5 %), Франция (30,6 %), Обединеното кралство (30,1 %), Италия (29,3 %)	Италия, Испания (11,2 %), Чешката република (9,3 %), Франция (8,6 %)
15–34 години	Изчислен брой употребляващи в Европа	42 млн.	17,5 млн.
	Средна стойност за Европа	31,2 %	13 %
	Диапазон	2,9–49,5 %	1,9–20,3 %
	Държави с най-ниско разпространение	Румъния (2,9 %), Малта (4,8 %), България (8,7 %), Кипър (9,9 %)	Малта (1,9 %), Гърция (3,2 %), Кипър (3,4 %), България (3,5 %)
	Държави с най-високо разпространение	Дания (49,5 %), Франция (43,6 %), Обединеното кралство (41,4 %), Испания (38,6 %)	Испания (20,3 %), Чешката република (19,3 %), Франция (16,7 %), Италия (16,5 %)
15–24 години	Изчислен брой употребляващи в Европа	20 млн.	11 млн.
	Средна стойност за Европа	30,7 %	16,7 %
	Диапазон	2,7–44,2 %	3,6–28,2 %
	Държави с най-ниско разпространение	Румъния (2,7 %), Малта (4,9 %), Кипър (6,9 %), Гърция (9,0 %)	Гърция, Кипър (3,6 %), Швеция (6,0 %), България, Португалия (6,6 %)
	Държави с най-високо разпространение	Дания (44,2 %), Чешката република (43,9 %), Франция (42,0 %), Обединеното кралство (39,5 %)	Чешката република (28,2 %), Испания (24,3 %), Франция (21,7 %), Обединеното кралство (20,9 %)

Информацията е основана на последното проучване, налично за всяка държава. Годините на проучванията варират от 2001 до 2007 г. Средното разпространение за Европа беше изчислено с претеглена средна стойност според представителите на съответната възрастова група във всяка държава. При държавите, за които липсваха данни, са използвани средните стойности на разпространение за ЕС. Групи от населението, използвани като основа: 15–64 г. (328 млн.), 15–34 г. (134 млн.) и 15–24 г. (64 млн.). Обобщените тук данни са налични в „Проучвания сред общото население“ в статистическия бюллетин за 2008 г.

Употреба на канабис сред учениците

След тютюна и алкохола канабисът също продължава да бъде най-често употребяваното психоактивно вещество от учениците. Равнището на употребата на канабис някога през живота сред 15- и 16-годишните ученици може да се използва за отразяване на скорошна или текуща употреба, тъй като първото опитване на това вещество често се случва около тази възраст. Данните от проучването от 2005/06 г. на здравното поведение при децата в училищна възраст (HBSC) сред 15-годишни маладежи показваха големи различия в разпространението на употребата на канабис някога през живота в 27-те държави. Приблизителни оценки на разпространението на употребата на канабис някога през живота на стойност под 10 % бяха съобщени от пет държави; 11 държави съобщиха стойности между 10 % и 20 % и

11 държави между 21 % и 31 % (Currie et al., 2008) (41). В тази възрастова група обикновено се съобщава за по-високо разпространение на употребата на канабис сред момчетата, отколкото сред момичетата, но разликата между половете в отчетеното разпространение е малка или дори липсва в някои от държавите с най-високи приблизителни оценки на разпространението.

По отношение на употребата някога през живота съществуват големи различия между държавите в оценките на употребата през последните 30 дни сред учениците. В някои държави това практически не се съобщава, докато в други около 15 % от запитаните отговарят, че са употребили канабис през последните 30 дни, като понякога сред мъжете се наблюдават дори по-високи стойности. Въз основа на данни, събрани от предишни проучвания на ESPAD (Европейски училищен изследователски проект за алкохол и други наркотици), през 2003 г. около 3,5 млн. (22,1 %) от учениците на възраст 15 и 16 години са употребили канабис поне веднъж през живота си в държавите-членки на ЕС заедно с Хърватия и Турция, а около 1,7 млн. (11 %) са употребявали наркотика в месеца преди проучването.

Забраните на тютюнопушенето и канабисът

Вероятните връзки между политиките по отношение на тютюна и пушенето на канабис са проблем, заслужаващ внимание. Забраните на тютюнопушенето стават все по-разпространена практика в Европа, като в девет държави-членки сега има пълна забрана на тютюнопушенето (обществени и работни места, включително ресторант и барове), а Белгия, Дания, Германия, Нидерландия и Португалия насокро въведоха поне частични забрани на тютюнопушенето.

Връзката между употребата на тютюн и по-късната употреба на незаконни наркотици обикновено отслабва при коригиране спрямо скритите рискови фактори, както е било показано от един преглед на проспекти проучвания (Mathers et al., 2006). Въпреки това употребата на канабис в Европа е по-разпространена сред пушачите, отколкото сред непушачите, и силни регулаторни политики в областта на тютюна могат да повлият благоприятно на възприеманите норми, които са прекурсори за употребата както на тютюн, така и на канабис.

Съществуват и някои факти, че канабисът е икономическо допълнение (т.е. реагира в същата посока спрямо цени и достъпност) към цигарите (Cameron and Williams, 2001). Изолирани проучвания констатираха, че по-високи данъци за цигарите като че ли намаляват интензивността на употребата на марихуана и могат да имат умерен възприраш ефект по отношение на вероятността за употреба сред мъжете (Farrelly et al., 2001).

Накрая е важно да се отбележи, че холандската забрана на тютюнопушенето в ресторант и барове важи и за „кофишоповете“, и че в Амстердам е взето решение да се забрани употребата на канабис на публични места.

КОНСУЛТАЦИЯ, СЪВЕТ И ПОМОЩ МОЖЕ ДА ПОЛУЧИТЕ ОТ:

	Име на организацията, адрес	телефони e-mail
1.	Превентивно-информационен център Сливен, ул. „Д-р К. Стоилов“ 12, ет. 2	044/ 66 23 58 pic_sliven@abv.bg
2.	Областен съвет по наркотични вещества Сливен Председател - пл. „Цар Освободител“ 1; Секретар - ул. „Д-р К. Стоилов“ 12, ет. 2	044/ 61 11 02 044/ 66 23 58
3.	МБАЛ "Д-р Ив. Селимински" - Сливен Психиатрично отделение - бул. "Хр. Ботев" 2 А	044/ 61 17 69
4.	РИОКОЗ - Сливен - ул. "П. Яворов" 1	044/ 66 76 44
5.	Областен съвет на БЧК - ул. "Ген. Столипин" 5	044/ 62 51 33

Гостува ни...

Гостува ни...

Гостува ни...

Основно училище „Найден Геров“ с. Гавраилово със 143 годишна история -
училище с богати традиции, училище, което се гордее с успехите на възпитаниците си
и с радост ги споделя с читателите на вестника!

Млади екологи

Учим се успешно

Спортуваме

Ние пазим българските традиции

Дневникът – изповедта на един Ангел

- Мила... 'айде бе, Мила, остави го тоя боклук, да тръгваме! – каза почти заповедно Фани и едва не изтрягна от ръцете на приятелката си книгата, която тя разглеждаше.

- Чакай бе, Фани... т'ва изглежда доста интересно. Слушай: „Тази книга, написана по действителен случай, съдържа изводки от дневника на Ангелина – наркоманка, болна от СПИН, съоснователка на център за превенция на наркомания и СПИН, покойница...“ – Абе, Мила, зарежи ги тия глупости... – нетърпеливо каза Фани и издърпа приятелката си от книжарницата. – Дай сега обсъдим нещо по-така... ще ходим ли довечера на купона на Иво?

- Ами... – накупуи се Мила.

- К'во „ами“... ще те чакам в десет пред входа ми.

- В десет часа ли? Ти луда ли си? Абсурд! Няма да ме пуснат! – К'во ти пушка, измъкни се! Хей, не прави такива физиономии. Момчетата казаха, че са ни подготвили нещо специално да съмъркнем... А и не забравяй – Крис ще е там... може да ти се отвори парашута... – Фани ѝ намигна. – Ще те чакам в десет! Няколко часа по-късно... пред входа на Фани

- Мила, закъсня с двайсет минути!

- Да не мислиш, че е лесно да се измъкна от къщи? Добре, че живея на първия етаж... Не ми се мисли какво ще стане ако родителите ми разберат, смятай че не съм жива вече... – Забрави притесненията, 'айде да влизаме, че момчетата ни чакат – усмихна се Фани, вече забравила закъснението на приятелката си. Още с отварянето на вратата ги лъхна силната миризма на цигарен дим, алкохол и пот.

- Май сте се разгорещили, а? – лукаво каза Фани на Иво и го прегърна.

- К'во рече, кукло? – Намали музиката и може да чуеш, пич! – продължи със същия тон тя.

- Крис, спри музиката! – нареди Иво

- О-о-о, виж кой е тук! – прошепна Фани на Мила и я смушка с лакът.

- К'во ста'а? – ухили се Кристиан на Мила.

- Еми... – изчери се тя. – К'во да ста'а....

- Ела в другата стая и ще ти кажа к'во ста'а. – каза ѝ предизвикателно Кристиан, а тя се смути от арогантността му. Заделязвайки това Фани ѝ каза: – Ей, маче, забрави коя си тая вечер. На съвсем различно място си, отпусни се малко...

След още няколко часа... само четиримата остават на купона

- Айде Мила-а-а! Ти си, давай! Айде още едно на екс! – извика ѝ Иво.

- О кей, пич! Т'ва е за тебе! – каза тя и надигна чашата.

- Така те искам, малката! – шляпна я Кристиан. – Иво, ще съмъркаме ли вече?

- Тъй вярно, братле! – ухили се Иво и извади от джоба си няколко цигари и пакетче с бял прах. Първо запалиха цигарите, след това оформиха белия прах в линийки. – Кой ще е пръв?

- Ти имаш тази чест! – замаяна каза Фани. Иво съмъркна една линийка, след него Кристиан, после Фани, след нея Мила.

Хайде да играем на шише! – предложи Фани, която вече не знаеше къде се намира. – Нали се сещате как се играе? Въртим и срещу който се насочи отвора на бутилката изпълнява едно желание.

- О кей, кукло! – съгласи се веднага Иво и ѝ хвърли една бутилка от бира. – Завърти! – Фани завъртя бутилката и шишето се насочи към Кристиан. – Крис ... – повдигна вежда Фани – ...изпий остатъка от водката в онази бутилка!

- Лесна работа! – каза Кристиан и за нула време изпи водката. – Сега съм аз. – засмя се и завъртя шишето. Отвора се насочи срещу Мила. – Ох... Мила, съблечи се

- Моля?! – озадачи се момичето.

- Искам да те видя по бельо! – настоя Кристиан. – Според правилата на играта не можеш да откажеш. – Мила неохотно свали блузата и дънките си. Пред момчетата се разкри стегнатото ѝ, изваяно тяло, а Кристиан все по-усилено обмисляше как да я накара да свали оскудните остатъци от дрехи. Мила завъртя бутилката, отвора застана срещу Иво.

- Иво, звънни на полицията, кажи, че са те нападнали..

- О, малката, смело играеш. – Иво явно беше обигран лъжец, защото без проблем изльга дежурния полицай. – Сега е мой ред да върти и о-о-о... какво нещастие за теб, Мила. – отворът пак

беше насочен към нея. – Отиди в другата стая с Крис и прави каквото ти каже.

- Т'ва беше грубо, братле! – засмя се Кристиан, видимо доволен.

- А вие какво ще правите тук? – попита наивно Мила.

- И тук играта ще загрубее! – каза Иво и извади от джоба си две спринцовки. Без да има време да реагира на видяното, Мила беше издърпана от Кристиан. – К'во искаш да правим сега, кукло? – лукаво каза Кристиан и се приближи към момичето.

- Ами... – заекна тя и обгърна тялото си с ръце.

- Разбирам, че и ти искаш същото, което и аз... – каза ѝ Кристиан и свали едната презрамка на сutiена ѝ. Първоначално Мила се противеше, а после сама свали останалите ѝ дрехи. Целунаха се. Кристиан свали панталоните си. – Имаш ли кондом?

- За к'во ми е гума, кукло? Чист съм...

- Да, о кей, знам... Ама имаш ли?

- Настоявш ли?

- Да, Крис... – Чакай минута, Иво сигурно има. – с неприязнь Кристиан се обу и изчезна. Мила се сгущи на дивана. Кристиан бе момчето в което тя беше влюбена през последните две години и сега, когато между тях можеше да се получи нещо, тя не го желаеше. Крис се беше окказал много по-арогантен, циничен и нагъл, отколкото тя бе предполагала. Потънала в мислите си и в опиянението на наркотиците тя не дочу стоновете от другата стая. Едва когато станаха по-силни, Мила ги чу. „Не... Недей.. Не искам...“ Момичето бе бързо изтрягнато от влиянието дрогата, чувайки писъците на приятелката си. Мила изтича в другата стая. Иво държеше здраво Фани, насочил спринцовка към ръката ѝ.

- Какво става тук? – попита паникьосана Мила.

- Нищо, махай се кучко! – изкреща ѝ Иво.

- Къде е Крис?

- Отиде за гума... нали си искала...

Мила и грабна телефона

- Ще се обадя на полицията, пусни я! – извика тя на Иво, който още се опитва да инжектира отровата в тялото на Фани.

- Не би посмяла... – със злоба отговори Иво. Виждайки, че Мила започва трескаво да натиска копчетата, той пусна Фани. – Добре, добре. Страхливи кучки! Обирайте си парцалките и да не съм ви видял повече! Мила бързо облече дрехите си и хвана през кръста Фани, която още бе под влиянието на дрогата, за да ѝ помогне да излезе от апартамента.

Момичетата безпроблемно се прибраха, а на следващия ден, сякаш по взаимно съгласие случката от предната нощ изобщо не беше спомената. Фани се чувстваше виновна за кашата в която бе забъркала Мила, а самата Мила, знаейки за угризенията на Фани дори не си помисляше да говори за случилото се. Поради факта, че нищо фатално не се бе случило, въпреки опасността, Фани бе склонна да забрави случката много по-бързо от Мила, но не стана така. Още същия ден Фани отиде в книжарницата, където предния ден Мила бе видяла книгата за момичето наркоманка. Купи я и не можа да се отдели от нея, докато не я прочете. Цяла нощ момичето чете, дори не усети желание за сън, нито глад, нито умора.

Дневникът – изповедта на един ангел

27.10. 1996 Името ми е Ангелина, но всички мои приятелки ме наричат Ангелче. Казват, че съм била добра като ангел... Въпреки, че понякога не си пиша домашните, не разтребвам в къщи и закъснявам, мисля че съм добра дъщеря, ученичка и приятелка. Малка съм – само на 16 години, но това не ми пречи да имам големи мечти. Като порасна искала да бъда лекарка – да лекувам хората, да им помагам, да ги радвам.

19.05.1997 Днес беше един чудесен ден! Събота е и излизах с приятелки. Цял ден обикаляхме града, хапнахме сладолед, купих си хубава пролетна рокля!...

04.09.1997 Идва краят на лятната ваканция! Но този факт не ме натъжава, а напротив радва ме! Въпреки че тази ваканция беше незабравима, предпочитам да споделя преживяванията си с приятелите си, които не бяха в града през лятото.

/Продължение в следващия брой/ Деница Кузева – XI клас, ПМГ „Д. Чинтулов“, Сливен

Участвайте в „Най-дългото послание“ с училищни инициативи за превенция употребата на наркотици, алкохол и тютюн! Включете се в кампанията “Кодекс против употребата на алкохол“

СПОДЕЛЕТЕ С НАС НА
E-MAIL: pic_sliven@abv.bg

